

עת"א 26125/09/22 - עבד-אל-ג'באר אבו-ח'לף נגד שרות בתי הסוהר- מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל ע

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 26125-09-22 אבו-ח'לף(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'

בפני כבוד השופט דרור ארד-אילון

עותרים עבד-אל-ג'באר אבו-ח'לף (אסיר)

נגד

משיבים 1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים

2. מדינת ישראל ע

מטעם העותר: עו"ד אליה של"ם

מטעם המשיבים: עו"ד עדי ממן

פסק דין

עתירה נגד החלטת המשיב שלא להתיר יציאה לחופשה מטעמים מיוחדים לרגל חתונת בתו, לשם השתתפות בטקס בו מוסר האב את בתו לחתן, המתקיים בבית חנינא סמוך לפני החתונה, וללא השתתפות בחתונה עצמה שתקיים בהמשך ישיר ברמאללה.

לאחר עיון מצאתי שהחלטת המשיב אינה יכולה לעמוד, ושיש להתיר לעותר לצאת לחופשה המבוקשת בתנאים שיפורטו.

1. העותר כבן 63, אב לשבעה וסב לנכדה, נושא במאסר בן שנה וששה חודשים בגין עבירת מין בקטינה. תום מאסרו המלא במאי 2023, הוא מסווג בקטגוריה ב/1 ולפני זמן מה התקבלה החלטה לשלבו בסבב חופשות, אולם טרם נקבעה חופשה ראשונה.

2. כאמור בעתירה, שנתמכה בתצהירו של העותר, ביום 16.9.22, מחר, אמורה להתקיים בשעה טובה חתונת בתו של העותר. מסיבת החתונה תתקיים ברמאללה (מטעמים משפחתיים), וסמוך באותו יום בשעה 16:30, לפני המסיבה, יתקיים טקס בו מוסר האב את בתו לחתן, שנטען בפני שהוא טקס המקביל לחופה במסורת היהודית. טקס זה אמור להתקיים בבית המשפחה, בבית חנינא בירושלים.

3. העותר הגיש בקשה לחופשה מטעמים מיוחדים לרגל נישואי הבת, וביקש להשתתף בטקס המסירה בביתו. משקיבל תשובה שלילית בעל פה, הגיש את העתירה.

4. כעולה מתשובת המשיב, גורמי הטיפול לא התנגדו ליציאה מטעמים הומניים, בכפוף לתנאי מב"ן, אף שהעותר טרם השתלב בטיפול (כאמור בעמדת ס' מפקד בית הסוהר מיום 13.9.22).

5. על אף עמדת גורמי הטיפול, המשיב סירב לבקשה ואלה היו טעמיו:

א. הטקס של מסירת הכלה לידי החתן אינו 'טקס נישואין' כמובנו בסעיף ל"ח(2)ד' לפקודת הנציבות 04.40.00 "יציאה לחופשות";

ב. משטרת ישראל מתנגדת, בשל כך שמדובר באירוע רב משתתפים לא ניתן לאכוף את התנאי שהציג מב"ן של איסור שהיה במחיצת קטינים;

ג. עד להגשת התשובה לא התקבלה עמדת מב"ן בעניין החופשה המיוחדת.

6. בדיון שהתקיים אתמול, 14.9.22, מסר ב"כ העותר שמדובר באירוע מצומצם שיהיו בו "עשרות אנשים בלבד", ושלא יהיו בו קטינים למעט בנו בן ה-15 של העותר ונכדתו הפעוטה. בסיום הדיון, ביקשה ב"כ המשיב להשלים את בדיקת העניין, ונעניתי לכך תוך הבהרה שאת הימנעות הימצאותם של קטינים ניתן להשיג בדרך של קביעת תנאי דווקא עם סנקציה בצידו.

7. הבוקר מסר המשיב את עמדתו המעודכנת. לעמדה צורפה עמדת מב"ן שניתנה בינתיים (ביום 14.9.22). מב"ן ציין שמסוכנותו של העותר "נמוכה-בינונית", ושתנאי החופשות הרגילות שנקבעו לעותר כללו ליווי צמוד של ערב המקובל על שב"ס, העדר נוכחות של קטינים שאינם בני משפחה, הימנעות מיצירת קשר עם נפגעת העבירה ומשפחתה, והימנעות משהיה בחנותו ובחנות אחיו בעיר העתיקה. באשר לעתירה ליציאה לחופשה לצורך השתתפות בחתונת הבת כמבוקש, מסר מב"ן שאינו **שאינו לו התנגדות** לכך, בכפוף לליווי ערב המקובל על שב"ס ושאינו בן המשפחה הגרעינית.

8. עמדת המשיב לא השתנתה. ראשית, לשיטתו, האירוע של מסירת הכלה אינו 'טקס נישואין' כמובנו בפקודה, ואין לפרש את המונח בפקודה בפרשנות מרחיבה. על כן לא מתקיימת העילה הקבועה בפקודת החופשות. שנית, "חרף המלצת מב"ן להוצאת העותר" העדיף המשיב את עמדת המשטרה לפיה "לא ניתן לאכוף את התנאי האוסר שהיית העותר עם קטינים שאינם בני משפחתו".

דיון הערכה

9. נקודת המוצא שלפנינו היא שלעותר אושרה השתתפות בסבב חופשות בתנאי מב"ן, ומקל וחומר שאפשר לשקול בחיוב יציאתו לחופשה מטעמים מיוחדים, שאותה אפשר לאשר גם למי שאינו זכאי כלל לחופשות. גורמי הטיפול מב"ן אינם מתנגדים ליציאה לחופשה המיוחדת המבוקשת. כמו כן, אין התנגדות ליציאה למקום האירוע (בביתו בבית חנינא) מטעמים של סיכון מהעותר או כלפיו.

10. העילה עצמה, חתונת בת, היא עילה במדרגה גבוהה יחסית מבין העילות המפורטות בסעיף ל"ח בפקודת החופשות. אין לכחד, שהשתתפות של הורה בחתונת אחד מילדיו היא בעלת חשיבות רבה מאד הן להורה והן לבת או לבן הנישאים ואף לבני המשפחה האחרים וכמובן לבן הזוג שעמו נישאים. כפי נקבע באחד המקרים, כי **"שלילת האפשרות להשתתף בחתונת קרוב משפחה מדרגה ראשונה צריכה להיות מטעמים ראויים המבוססות בתשתית ראיות מנהליות של ממש"**. (עת"א (חי') 13197-03-14 ברון נ' שרות בתי הסוהר (2014), כב' הנשיא ר' שפירא). ודברים אלה יפים מקל וחומר לנישואי בת או בן.

11. הטעם הראשון להתנגדות המשיב מבוסס על פרשנות המילים 'לרגל טקס נישואין' בסעיף ל"ח(2)(ד) לפקודת החופשות. איני מקבל את עמדת המשיב, שאירוע מסירת הכלה מידי אביה לפי המסורת המוסלמית, אינו נכלל במונח 'טקס הנישואין'.

ראשית, בהיבט של אופיו של טקס הנישואין, טען ב"כ העותר ותמך זאת בתצהירו, שטקס המסירה "מקביל לטקס החופה במסורת היהודית". המשיב לא התייחס לכך בהחלטתו ובתשובתו וממילא אין יסוד לקבוע, שעמדת העותר אינה נכונה. עיון מלמד, ש"החוק המוסלמי אינו קובע טקס דתי מיוחד לכריתת חוזה הנישואים (הכתובה). עריכת הטקס מסורה לרשותו של הקאדי או משהו אחר. אין אפוא אחידות בעריכת הטקסים" (דר' שמעון

מרכוס, "החתונה ומנהגיה אצל המוסלמים", מכללת הרצוג, דעת ולימודי תורה).

(15.9.22 ; <http://www.daat.ac.il/daat/kitveyet/mahanaim/hahatuna-2.htm>)

שנית, הדבר אינו מתיישב עם פסיקת בתי המשפט בעניין זה. בעת"א (מרכז) 12921-02-18 **חמאד נ' שרות בתי הסוהר** (2018), אישר בית המשפט את יציאתו של האסיר לטקס מסירת בתו לידי החתן, כחלופה להשתתפות במסיבת החתונה. בעת"א (חיפה) 26241-07-10 **נג'ם נ' שרות בתי הסוהר** (2010), אישר בית המשפט המחוזי את יציאתו של האסיר לחופשה מיוחדת לשם השתתפות בטקס מסירת הבת מידי אביה, שהיה חלק מאירועי החתונה. ההחלטה נהפכה בערעור מטעמים של סיכון ממשי ושל נסיבותיו המיוחדות של העותר (רע"ב 5885/10 (2010)).

במבט רחב יותר, בעת"א (נצרת) 56468-08-17 **בן דוד נ' שרות בתי הסוהר** (2017), הותרה יציאה לטקס נישואין אזוריים. בעת"א (מרכז) 15775-10-16 **שוויקי נ' שרות בתי הסוהר** (2016) הותרה יציאת האסיר לחתונה בבית המשפחה, משהתברר שהחתונה עצמה תתקיים באולם, הסכימו הצדדים במסגרת העתירה שהיציאה תהיה ל"המשך אירוע החתונה" בבית המשפחה.

ולאחר אלה, לשונה של הפקודה "לרגל טקס נישואין" אינה מחייבת שהיציאה לחופשה תהיה לשם השתתפות ממש בטקס הנישואין (נוכחות בחופה ובקידושין במסורת היהודית, או בעת עריכת הסכם נישואין במסורת המוסלמית).

12. באשר לחשש מפני השתתפות קטינים שאינם בני משפחה במקום, הובהר שמדובר באירוע מצומצם שמתקיים בבית המשפחה, ואיני רואה קושי באכיפת איסור שהיית העותר בנוכחות קטינים, שאינם בני משפחה.

במקרים מתאימים, מצא בית המשפט, שניתן למנוע מפגש בין אסיר היוצא לחתונה לבין קטינים באמצעות קביעת ערב שיהיה מלווה צמוד. כך גם כשהיה מדובר באירוע רב משתתפים באולם, ואף כשלא הייתה עמדה תומכת של מב"ן ושל גורמי הטיפול. קל וחומר שניתן לעשות כן כאשר גורמי הטיפול ומב"ן מוצאים שיש בערב מלווה כדי לאיין את הסיכון, וכאשר האירוע מתקיים בבית המשפחה, עם מספר משתתפים מצומצם ומוגבל.

(ראו: עת"א 16404-07-15 **אדרי נ' שרות בתי הסוהר** (2015); עת"א 55911-05-11 **אוחנה נ' שרות בתי הסוהר** (2011); עת"א 40706-08-11 **אהרוני נ' שירות בתי הסוהר** (2011); עת"א (מרכז) 55911-05-11 **אוחנה נ' שרות בתי הסוהר** (2011)).

13. סיכומי של דבר, המשיב לא נתן משקל הולם להחלטה לשלב את העותר בסבב חופשות, לכך שמסוכנותו 'נמוכה-בינונית', ובעיקר לכך שגורמי הטיפול ומב"ן לא התנגדו ליציאתו לאירוע, אם ילווה בידי אדם שאינו בן המשפחה הגרעינית, שיהיה מקובל על שב"ס.

14. לאור כל אלה, מצאתי שהחלטת המשיב אינה יכולה לעמוד, ואני מורה להתיר לו לצאת לחופשה חריגה בת 8 שעות אשר תחל מחר בשעה 13:00, לשם השתתפות באירוע מסירת הבת לידי חתנה, אשר יתקיים מחר 16.9.22, בבית המשפחה בבית חנינא בירושלים, בתנאים שייקבע המשיב.

בלי למעט, העותר יצא מהכלל לבית המשפחה ויחזור ממנו לכלא, ולא יתעכב בכל מקום אחר. היציאה תותנה בחתימת שני ערבים צמודים, שיאשרו בידי המשיב, שלפחות אחד מהם אינו בן המשפחה הגרעינית (קרי: לא בנו, בתו או רעייתו של העותר), אשר ילוו אותו במשך כל האירוע, ויקפידו שלא ישהה במחיצת קטינים שאינם בני משפחה. כן תותנה היציאה לחופשה בערבות כספית במזומן (או בערבות בנקאית אוטונומית) בסכום של ₪ 10,000 להבטחת תנאי החופשה ובכללם התנאי של אי שהייה במחיצת קטינים.

למען הסר ספק, חופשה חריגה זו לא תבוא במניין החופשות הרגילות של העותר.

ניתן היום, י"ט אלול תשפ"ב, 15 ספטמבר 2022, בהעדר
הצדדים.